

Onderwerp (Regionale) Corona Impact Monitor, maart 2022		
Nummer	2022/470886	Datum college 15 maart 2022
Portefeuillehouder	Wienen, J.	
Programma/beleidsveld	6.2 Gemeentelijk bestuur	
Afdeling	PG	
Auteur	J. van der Meij-Baltus	
Telefoonnummer	023-5114921	
Email	jmeij@haarlem.nl	
Bestemd voor:	Het college stuurt deze raadsinformatiebrief ter kennisname naar de Raad.	
Bijlagen	1. Corona Impact Monitor Gemeente Haarlem, maart 2022 2. Regionale Corona Impact Monitor, maart 2022	

Er is een vierde Corona Impact Monitor specifiek voor de gemeente Haarlem opgesteld. In deze monitor zijn cijfers over de economische, sociaal-maatschappelijke en financiële gevolgen van de coronacrisis samengebracht. Ook vindt u cijfers over het gebruik van de noodmaatregelen voor inkomensondersteuning in deze monitor, en worden de gevolgen op het gebied van cultuur, toerisme en vastgoed in een aantal indicatoren weergegeven.

Ook is een vijfde Regionale Corona Impact Monitor gereed. De gemeenten Beverwijk, Bloemendaal, Haarlem, Heemskerk (vanaf november 2020), Heemstede, Velsen en Zandvoort uit de regio Kennemerland brengen hierin op regionaal niveau de gevolgen van de coronacrisis in kaart. In augustus 2020 is de eerste Regionale Corona Impact Monitor verschenen (2020/806640), in november 2020 de tweede (2020/1100933), in februari 2021 de derde (2021/99657) en in september 2021 de vierde (2021/424777). Het college stuurt u nu beide monitoren ter informatie toe. Eerder is regionaal afgesproken dat dit in principe de laatste monitor zou moeten zijn. In regionaal verband wordt te zijner tijd gezien of er aanleiding is voor een eventueel vervolg op deze laatste Corona Impact Monitor.

De indicatoren die gebruikt zijn om de gevolgen van de coronacrisis te meten zijn grotendeels gelijk aan de vorige monitor. Voor een aantal indicatoren zijn ten opzichte van de vierde monitor geen nieuwe cijfers. De gegevens in de monitor geven de situatie weer van het moment van meten, de monitor is dan ook een momentopname. Voor de duiding van de ontwikkelingen worden ook actuelere artikelen en rapporten aangehaald. Nieuw ten opzichte van de vorige Haarlemse monitor is dat ook enkele resultaten van een inwonerspeiling en ondernemerspeiling zijn opgenomen.

De monitor biedt aanknopingspunten voor het gemeentelijk beleid. Het college betreft waar mogelijk de gegevens, duiding en verwachtingen bij het lopende beleid en bij de uitwerking en invulling van het herstellpakket voor Haarlem zoals vastgesteld met de nota Bevorderen van het herstel na de coronacrisis ([2021/258003](#)) d.d. 25 mei 2021. Dit herstelbudget is in 2021 gecreëerd met het oog op het mogelijk maken van activiteiten en maatregelen op sociaal maatschappelijk en economisch-cultureel vlak. Met de activiteiten

en maatregelen wordt gericht ingezet op het tegengaan van eenzaamheid, ondersteunen van kwetsbare inwoners, het bevorderen van een gezonde leefstijl en het stimuleren van sporten en bewegen. Daarnaast wordt met maatregelen bijgedragen aan het behoud van Haarlem als aantrekkelijke stad voor inwoners, ondernemers, bezoekers en werkenden. De inzet is gericht op ondersteuning van ondernemers in de sectoren horeca en detailhandel, maar ook op de ondernemers in de cultuursector en de evenementen- en toeristenbranche. Door de gedurende het afgelopen jaar veranderende landelijke coronamaatregelen was het nodig flexibel en op maat tegemoet te komen aan de behoeften van de stad en haar inwoners. Vanuit die behoeften wordt bekeken hoe en vanuit welk perspectief (herstel- of noodsteun) ondersteuning verleend kan worden.

Toen halverwege 2021 de pandemie in de herstelfase leek te komen is de steun in eerste instantie gericht op korte termijn activiteiten en maatregelen, gericht op het bevorderen van ontmoeting en het herstellen van contact. Nadat definitief herstel uitbleef bleek een groeiende behoefte te ontstaan om de verschillende sectoren en doelgroepen op een meer duurzame wijze te helpen bij het herstel en het realiseren van ambities op de langere termijn. Op basis van de gegevens uit deze monitor en andere – ook landelijke – gegevensbronnen en prognoses over de effecten van de coronacrisis kijkt het college nu waar lopend beleid aangepast moet worden of aanvullend beleid nodig is.

Ten aanzien van de impact op de **economie** valt op dat het consumentenvertrouwen in Noord-Holland in het vierde kwartaal van 2021 sterk is gedaald. Dit staat haaks op de stijging van het ondernemersvertrouwen, dat weer op hetzelfde niveau is als vóór de coronacrisis. Gesteld kan worden dat ondernemers positiever zijn over de toekomst dan consumenten. Dat lijkt vooral te komen door de toenemende inflatie, die zorgt voor minder vertrouwen bij consumenten over een snel herstel.

Het UWV voorspelde in juni 2021 een sterke regionale **banenrimp** in de sectoren horeca, cultuur en overige dienstverlening (met name de reisbranche). Deze voorspellingen zijn deels uitgekomen. Door bedrijvendynamiek zijn er in het tweede semester in elke sector banen bijgekomen, ook in de sectoren die eerder in 2021 nog krompen (horeca, vervoer).

De steunmaatregelen van de overheid houden waarschijnlijk het aantal **faillissementen** nog beperkt; de verwachting blijft dat het aantal faillissementen nog toeneemt als steunmaatregelen aflopen. In het algemeen kan gesteld worden dat de druk op de economische sector en ondernemingen na twee jaar crisis enorm is en de effecten ervan nog lang en op verschillende manieren zullen na-ijlen. Zo is de verwachting dat het toekomstig herstel in de **cultuur- en evenementensector** sterk wordt beïnvloed door de plannings- en investeringshorizon en daarmee langer kan uitblijven dan bijvoorbeeld in de horeca- en toerismesector.

Bezoekersaantallen van **culturele instellingen** komen in het vierde kwartaal van 2021 geenszins in de buurt van een 'normaal' kwartaal van de jaren voor corona. In het tweede half jaar van 2021 is het aantal bibliotheekbezoekers gestegen, maar nog niet op hetzelfde niveau als vóór de coronacrisis. Het ledenaantal van de Haarlemse bibliotheken blijft dalen. Er was voor de coronacrisis ook al een dalende trend, die door corona lijkt te zijn versterkt.

De **verkeersdrukte** in Haarlem nam in de tweede helft van 2021 flink toe. Ook het gebruik van openbaar vervoer is weer toegenomen, al is het nog lang niet op het niveau van voor de crisis. Na de schommelingen van de afgelopen twee jaar lijkt het busgebruik langzaam maar zeker te herstellen. Het is nog onduidelijk of er sprake zal zijn van volledig herstel. Uit de inwonerspeiling blijkt dat een kleine groep terughoudend is terug te gaan naar het openbaar vervoer, wellicht doordat men nu gewend is aan het reizen per auto of fiets.

Wat betreft de impact in het **sociaal-maatschappelijk domein** verschilt de ontwikkeling van het aantal actieve cliënten in de jeugdhulpverlening per gemeente, en geeft geen eenduidig beeld. In de gemeente Haarlem nam het aantal jongeren in de jeugdhulp zonder verblijf tussen januari 2018 en juli 2021 met 64% toe. De groei zat met name in de periode voor corona; sinds de uitbraak van corona is de trend relatief stabiel. In juli 2021 zijn er in Haarlem 240 jongeren die in een instelling verblijven voor jeugdhulp. Dit zijn er evenveel als een jaar eerder. Dit gaat dus om een relatief kleine groep.

De Coronapeiling Jeugd van de GGD Kennemerland laat echter zien dat het mentaal en sociale welbevinden van jongeren sinds de coronapandemie sterk onder druk staat. Ook maakt ongeveer een derde van de Haarlemse ouders zich zorgen om de thuiswonende kinderen, onder meer over de stressniveaus en de opgelopen leerachterstanden.

Ondernemers ervaren in de **openbare ruimte** meer overlast van rommel op straat of in het openbaar groen sinds de uitbraak van de coronacrisis. Ook inwoners constateren dit. Vier op de tien Haarlemmers ervaren meer overlast door rommel op straat of in het openbaar groen.

Het aantal **diefstallen en inbraken** in bedrijven en woningen is in het derde kwartaal van 2021 toegenomen. In het vierde kwartaal nam het aantal diefstallen en inbraken in bedrijven weer af. Andere incidenttypen zoals zakkenrollerij namen in het vierde kwartaal van 2021 juist toe. Het aantal inbraken lijkt duidelijk samen te hangen met de coronamaatregelen. In het derde kwartaal van 2021 waren we weer meer van huis, in het vierde kwartaal werden de coronamaatregelen weer strenger.

Ten aanzien van de **domein werk, inkomen en schulden** is na een toename van het aantal WW-uitkeringen in het begin van de coronacrisis (vanaf juli 2019) in 2021 een afname te zien.

In het derde kwartaal van 2021 zijn in de arbeidsmarktregio Kennemerland 7.650 openstaande vacatures. Vergeleken met het tweede kwartaal van 2021 is dat 19% meer. De krapte op de arbeidsmarktregio Kennemerland is in het tweede en derde kwartaal van 2021 toegenomen. Met name bij technische beroepen is er sprake van extreme krapte, ook ten opzichte van vóór en tijdens corona. Maar ook de krapte in een sector als de kinderopvang is om meerdere redenen problematisch te noemen, zowel voor de sector als zodanig als vanuit een breder maatschappelijk perspectief (voor ouders en kinderen).

In het derde en vierde kwartaal van 2021 kwamen in Haarlem respectievelijk 125 en 170 aanvragen voor schulddienstverlening binnen. Het derde kwartaal zag hiermee een afname, terwijl in het vierde kwartaal het aantal aanvragen weer toenam. De verwachting is dat veel vraag om schuldhulpverlening nog aan de oppervlakte moet komen.

In 2021 was er sprake van het hoogste aantal HaarlemPas-houders ooit gemeten, ook nog eens in een periode waarin potentiële pashouders niet actief konden worden bereikt door de coronamaatregelen, maar de weg naar de gemeente zelf moesten én blijkbaar wisten te vinden. Dit doet vermoeden dat de doelgroep van de Haarlempas (minima) is toegenomen.

Het Wonen in Metropoolregio Amsterdam-onderzoek (WiMRA) laat zien dat bij één op de vijf huishoudens in de MRA de **woonwensen** zijn veranderd door de (gevolgen van) de coronapandemie. Zij geven bijvoorbeeld aan dat zij meer ruimte nodig hebben om thuis te werken of dat zij liever een tuin hadden gehad. Met name huishoudens in kleine woningen waren minder tevreden dan bij voorgaande metingen.

Beide monitors zijn opgesteld door de afdeling Data, Informatie en Analyse. De gebruikte gegevens komen uit gemeentelijke administraties, openbare bronnen zoals het Centraal Bureau voor de Statistiek, Uitvoeringsinstituut Werknemersverzekeringen en betaalde bronnen zoals het Landelijk Informatiesysteem van Arbeidsplaatsen. In de rapportage zijn links opgenomen naar verschillende andere relevante rapportages zoals Kamer van Koophandel, Provincie Noord-Holland en de Metropoolregio Amsterdam (MRA).

Het college van burgemeester en wethouders,

de secretaris,

de burgemeester,